

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0913.4.PIEL2.C.OiETwC	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Opieka i edukacja terapeutyczna w cukrzycy
	angielskim	<i>Nursing Care and Therapeutic Education in Diabetes</i>

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	II stopień
1.4. Profil studiów*	Praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	mgr Danuta Pyczek mgr Monika Olczyk
1.6. Kontakt	danuta.pyczek@ujk.edu.pl, monika.olczyk@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	wykłady, ćwiczenia- polski, symulacja medyczna – język polski, język angielski
2.2. Wymagania wstępne*	Podstawy anatomii i fizjologii człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem układu hormonalnego i metabolicznego, patofizjologii chorób wewnętrznych, w tym zaburzeń gospodarki węglowodanowej, podstaw pielęgniarstwa internistycznego, podstaw farmakologii (zwłaszcza leków przeciwcukrzycowych, insuliny), żywienia człowieka i dieto-profilaktyki w chorobach przewlekłych, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	wykłady, ćwiczenia, symulacja medyczna	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Budynki UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Z/ZO (III semestr)	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny z prezentacją multimodalną, prezentacja algorytmów, analiza artykułów medycznych ze źródeł fachowej literatury medycznej, praca w grupach. Ćwiczenia: praca w grupach, opracowywanie materiałów edukacyjnych dla pacjenta (projekt edukacyjny), studium przypadku (case study) Symulacja medyczna: symulacja medyczna niskiej i wysokiej wierności z wykorzystaniem fantomów i trenażerów, symulacje z udziałem pacjenta standaryzowanego, debriefing po symulacji (omówienie, autorefleksja, informacja zwrotna) dyskusja dydaktyczna kierowana (omówienie decyzji klinicznych i działań pielęgniarzkich)	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1.Myśliwiec M., Jarosz-Chobot P., Szadkowska A. (red.) Diabetologia wieku rozwojowego. Wydanie II uaktualnione i rozszerzone , PZWL, Warszawa 2024. 2.Pawlaczyk K., Czekalski S., Zozulińska-Ziółkiewicz D. (red.) Nowoczesne leczenie cukrzycy. Leki inne niż insulina , Medical Education, Poznań 2020
	uzupełniająca	1.Polskie Towarzystwo Diabetologiczne: Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u osób z cukrzycą – aktualne wydanie, dostęp on-line.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1 Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

- C1.** Przekazanie pogłębionej wiedzy na temat patomechanizmu cukrzycy oraz powikłań, nowoczesnych technologii leczenia i monitorowania cukrzycy, w tym osobiste pompy insulinowe i systemy do ciągłego monitorowania glikemii.
C2. Przekazanie pogłębionej wiedzy na temat zasad i metod prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie prowadzenia samokontroli i samoopieki w cukrzycy.

Ćwiczenia / Symulacja medyczna

- C1.** Przygotowanie studenta do planowania i przeprowadzania edukacji terapeutycznej pacjenta oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z cukrzycą.
C2. Przygotowanie studenta do bezpiecznego wykorzystywania nowoczesnych technologii informacyjnych do terapii i monitorowania stanu pacjentów z cukrzycą.

4.2 Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

1. **Wprowadzenie do problematyki cukrzycy**
 - Definicja, klasyfikacja i epidemiologia cukrzycy.
 - Czynniki ryzyka i stany przedcukrzycowe.
 - Znaczenie cukrzycy jako choroby przewlekłej – konsekwencje dla pacjenta i systemu opieki.
2. **Patomechanizm cukrzycy**
 - Fizjologia gospodarki węglowodanowej.
 - Patomechanizm cukrzycy typu 1 i typu 2, inne typy (LADA, MODY, cukrzyca wtórna, ciążowa).
 - Związek między patomechanizmem a doбором terapii.
3. **Powikłania cukrzycy**
 - Ostre powikłania: hipoglikemia, kwasica ketonowa, zespół hiperglikemiczno-hiperosmolalny.
 - Przewlekłe powikłania: retinopatia, nefropatia, neuropatia, choroba niedokrwienna serca, udary, stopa cukrzycowa.
 - Wpływ powikłań na jakość życia i funkcjonowanie pacjenta oraz rodziny.
4. **Nowoczesne leczenie cukrzycy**
 - Leczenie nefarmakologiczne (dieta, aktywność fizyczna, redukcja masy ciała).
 - Leczenie farmakologiczne: insuliny, doustne leki przeciwcukrzycowe, leki iniekcyjne nieinsulinowe.
 - Indywidualizacja terapii, cele glikemii, strategie intensyfikacji leczenia.
5. **Nowoczesne technologie w terapii i monitorowaniu cukrzycy**
 - Glukometry, zasady samokontroli.
 - Systemy CGM/FGM – działanie, interpretacja danych, ograniczenia.
 - Osobiste pompy insulinowe, systemy hybrydowej pętli zamkniętej – rola pielęgniarki w opiece i edukacji.
6. **Edukacja terapeutyczna w cukrzycy i rola pielęgniarki**
 - Istota i cele edukacji terapeutycznej pacjenta, rodziny, opiekuna.
 - Modele edukacji, etapy procesu edukacyjnego, dialog motywujący.
 - Wykorzystanie technologii informacyjnych (aplikacje, telemedycyna, platformy edukacyjne).
 - Rola pielęgniarki w koordynowaniu opieki nad pacjentem z cukrzycą, współpraca z zespołem terapeutycznym.

Ćwiczenia

1. Analiza przypadku i dokumentacji pacjenta z cukrzycą

- Analiza wywiadu, wyników badań i dzienniczków samokontroli.
- Identyfikacja problemów pielęgnacyjnych i edukacyjnych pacjenta oraz rodziny.

2. Planowanie edukacji terapeutycznej

- Określanie potrzeb edukacyjnych pacjenta w różnym wieku i z różnym przebiegiem choroby.
- Formułowanie celów edukacyjnych i tworzenie indywidualnych planów edukacji.
- Dobór treści, metod i narzędzi edukacyjnych (materiały pisemne, multimedialne, IT).

3. Prowadzenie rozmowy edukacyjnej z pacjentem i rodziną

- Ćwiczenie komunikacji terapeutycznej (pytania otwarte, parafraza, odzwierciedlanie uczuć).
- Elementy dialogu motywującego w pracy z pacjentem o niskiej motywacji.
- Mini-sesje edukacyjne w parach (student–„pacjent”, student–„rodzina”).

4. Instruktarz samokontroli i samoopieki

- Nauczanie techniki pomiaru glikemii (glukometr treningowy, zasady higieny i bezpieczeństwa).
- Nauczanie techniki podawania insuliny (peny, miejsca wstrzyknięć, rotacja).
- Edukacja dotycząca pielęgnacji stóp, profilaktyki stopy cukrzycowej, „sick day rules”.

5. Wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjnych w edukacji

- Przegląd i ocena aplikacji mobilnych dla pacjenta z cukrzycą.
- Tworzenie prostego „pakietu edukacyjnego” (zestaw materiałów, aplikacji, linków) dla pacjenta.
- Ćwiczenia w interpretacji przykładowych raportów z CGM/pompy i wykorzystanie ich w rozmowie edukacyjnej

Symulacje

- ### 4.3 Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY zna:		
W01	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samo pielęgnacji w cukrzycy, astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc;	PIEL2P_W61
W02	patomechanizm cukrzycy, astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej;	PIEL2P_W62
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi:		
U01	wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów;	PIEL2P_U55
U02	planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę;	PIEL2P_U56
U03	motywować pacjenta z cukrzycą do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia;	PIEL2P_U57
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	rozwiązywać złożone problemy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywać priorytety realizacji określonych zadań	PIEL2P_K.4
K02	ponosić odpowiedzialność za realizowane świadczenia zdrowotne;	PIEL2P_K.5

4.4 Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

[illegible]

W01				x							x			X			X			
W02				x							X			X			X			
U01							X			X	X		X	X		X	X			
U02							X			X	X		X	X		X	X			
U03							X			X	X		X	X		X	X			
K01							X			X	X		X	X		X	X			
K02							X			X	x		X	x		X	x			

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

	0–4 pkt	5) Czytelność i spójność dokumentacji
	0 pkt	brak struktury, chaotyczna treść, liczne błędy.
	1 pkt	duże braki w logice; trudna ocena.
	2 pkt	struktura częściowa; widoczne niespójności; błędy językowe.
	3 pkt	logiczna struktura, większość informacji jasna; drobne uchybienia.
	4 pkt	bardzo dobra jakość: przejrzyste nagłówki, konsekwentne pojęcia,
Symulacje	zal	Czynny i świadomy udział w prebrieftingu, symulacji medycznej oraz w debriefingu.

3. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	30	30
<i>Udział w wykładach*</i>	10	10
<i>Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*</i>	15	15
<i>Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*</i>	x	x
<i>Symulacja medyczna)*</i>	5	5
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	45	45
<i>Przygotowanie do wykładu*</i>	10	10
<i>Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*</i>	25	25
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*</i>	10	10
<i>Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa*</i>	x	x
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej*</i>	x	x
<i>Inne (jakie?)*</i>	x	x
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	75	75
PUNKTY ECTS za przedmiot	3	3

**niepotrzebne usunąć*

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....

